

Asiantuntijalausunto

Vantaan kaupunki 2.10.2025

HE 108/2025 kannatettavat asiat:

- Lievennykset ja muutokset lakiin ovat oikeansuuntaisia kuntien uuden tehtävän edessä
- 10 päivän aikajänne alkuhaastatteluihin on mielestämme hyvä uudistus. Asiakkaiden tavoittaminen määräajassa on haastavaa, eikä pohjoismaiseen työhaun palvelumalliin olla päästy koko sen aikana.
- On kannatettavaa, että asiantuntijalla on harkintavaltaa suhteessa täydentävien työnhakukeskustelujen suorittamiseen (sallii yksilöllisen ja joustavan palvelutarvearvion, vrt. VTV arvio)
- Velvoittavat työtarjoukset niin ikään ovat hyvä lisäys työvoimaviranomaisen työkalupakkiin

HE 108/2025 ei kannatettavat:

- Työvoimaviranomaiselle ehdotettua **uutta lakisääteistä tehtävää asiakkaan työnhakuprofiilin osalta ei pidetä kannatettavana**. Työantaja voi saada työntekijästä väärän kuvan ja pakon edessä tehty profiili ei anna kuvaa aidosta motivaatiosta työmarkkinoille.
- Vantaan kaupungin mukaan työvoimaviranomaiselle esitetty velvollisuus laatia ja julkaista profiili työnhakijan puolesta tulisi poistaa esityksestä. Ajatus puolesta tekemisestä on monessa mielessä ongelmallinen. Lisäksi mainittu velvollisuus lisäisi työvoimaviranomaisen työmäärää merkittävästi, ellei tehtävää saataisi automatisoitua täysin. Etenkin vieraskielisten asiakkaiden kohdalla profiilin laatiminen vaatisi paljon aikaa ja tukea kädestä pitäen, mahdollisesti tulkin kanssa. Profiilin laatimisessa olisi huomioitava erityisryhmät, kuten luku-, digi- ja kirjoitustaidottomat asiakkaat. Vahvaan tunnistautumiseen ei kaikilla asiakkailla ole verkkopankkitunnuksia. Osa työnhakijoista ei osaa suomen, ruotsin tai englannin kieltä.
- Profiilin laatiminen tulisi perustua Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan työnhakijan vapaaehtoisuuteen ja lainsäätäjän tulisi kunnioittaa työnhakijoiden yksilöllisiä syitä olla laatimatta työnhakuprofiilia. Ainoastaan lain vaatimusten täyttämiseksi tehdyt työnhakuprofiilit olisivat todennäköisesti myös heikkolaatuisempia, mikä laskisi koko tietokannan arvoa työnvälityksessä. Työnantajat eivät voisi luottaa siihen, että tietokannassa esitellyt työnhakijat ovat motivoituneita työmahdollisuuksiin, mikäli profiilin laatiminen perustuisi pakoon.